

PETER BALKO

Kakasözveggy

Ferči Fošoš híres kakasbarát volt és a legilledelemesebb piás Lošoncon. Mielőtt berúgott volna, mindig előre elnézést kért az egész kocsmától, hogy még éjfél előtt be fog vizelni a kedvenc székén. És úgy is történt. Csendben ült, szótlánul iszogató. A kakasok körében, amelyek engedelmesen gubasztottak ragacos asztalánál a Horká slina, Keserű nyál vendéglő legsötétebb sarkában. Azt mondják, gyakran rejtélyes nyelven beszélt kedvenceivel. Érthetetlen szavakat mormogott, kemény ujjai között pedig magokat és cukrot morzsol. Közvetlenül azelőtt, hogy kilehelte volna lelkét, felmászott egy székre, és rákukorékolta az egész kocsmára.

A Keserű nyál törzsvendégei roppant jól mulattak műkedvelő előadásán, fogták domborodó hasukat, vinnyogtak és nyáladzottak, mint az árvagyerek a hentesnél. Még Ferenc József, a lošonci piások patrónusa kifakult portréjának is volt mit csinálnia, hogy le ne essen a nevetéstől a repedezett, kékre vakolt falról. De abban a pillanatban, amikor Ferči Fošoš véres tollút köhögött fel, mindenki elhallgatott és mozdulatlaná vált. Úgy esett le a padlóra, mint egy darab fehér szappan, és a kocsmában lévő összes férfinak megállt az órája. A kakasok körülállták a mozdulatlan testet, majd rátelepedtek. Egy egész napig eltartott, amíg odaengedték gazdájukhoz az orvost, aki sörrel a kezében megállapította az exitust.

Ferči Fošoš egy öreg házat, két tucat kakast és egy gyönyörű feleséget hagyott maga után.

Egy nappal a tragédiát követően Fošoš özveggye az összes kakas nyakát elvágta a városban, végezetül megboldogult férje huszonnégy szárnyasát is. Hajnalban, a ház előtt. Szálltak a tollak, a kakasok teste vonaglott az utolsó görcsben, a lassú vérfolyások ijesztő képekké egyesültek. Fošoš özveggye egy hangot sem hallatott. Hosszú, fekete haját fonatba kötötte, a keze vörös volt, akár szülés után a szoba. A munkába tántorgó emberek meg-megálltak, csóválták a fejüket, és értetlenül hallgattak. A bámszokódó tömegben állt a helyi újságíró, Rudo Kozák is, aki mindent megörökített fényképezőgépével. A felvételeken azonban csak homályos fehér mezők maradtak, Rudo Kozák pedig tisztázatlan körülmények között három napon belül megvakult.

Egyesek azt suttozták, hogy a gyönyörű özveggye megbolondult, mások csak szárazan megállapították, hogy délen ez már csak így szokott lenni. Amikor az utolsó kakas nyakát is elvágta, a véres kést megtörölte a kötényével, bement a házba, és soha többé nem jött ki.

Férje testét nem volt hajlandó kiadni a papnak és eltemetni.

Amikor az emberek megtalálták a kertekben és tyúkólakban a lekasabolt kakasokat, tudták, honnan fúj a szél és a toll. Az özveggyet úgy megutálták, ahogy arra csak a lošonciak képesek. Beszögelték a háza ajtóit és

ablakait, a kéményét pedig eltömték a kakasok holttestével. A pap körberajzolta a házat piros krétával, és örök átkot vetett rá. Azt beszéltek, hogy az özveggye haja egészen kifehéredett, a szeme pedig elposhadt a bánattól. Maco Mamuko az egész családjára meg az apja szarszippantójára megesküdtött, hogy látta éjfélkor, amint az özveggye az elvágott nyakú kakasokkal a karján áll az utcán. Kápiát az oszálytársai szeme láttára kiröhögte, elverte, majd arra kényszerítette, hogy megegye a táblatörlő szivacsot.

Maco Mamuko ennek ellenére nem vonta vissza szavait, ami egyértelmű jelzés volt Kápiának, hogy valami nincs rendjén. Este felhívott az adóvevőn, hogy legyen tíz perc múlva „A nap alatt”. Ismételen kiemelte, hogy fekete, kapucnis dzsekit vegyek fel, és vigyek aludtjejet. A hangja sürgető és izgatott volt, és bár már az ágyban feküdtem a famintás pizsamában a Három Nyomozó és B.S. asszony púpjának rejtélye című könyvvel, fűgén felöltöztem, a párnáimból kialakítottam egy alvó fiú mását a paplan alatt, óvatosan megkerültem a tévé előtt murcit iszogató szüleimet, a konyhából elloptam az aludtjejet, és felszívódtam, akár egy nindzsa.

A hely, amelyet Kápiával kódolt kommunikációnk keretében A nap alattnak neveztünk el, a fán lévő földalatti rejtékhelyünket követően a második alapvető találkozóhelyünk volt. A meseíró, Pavol Dobšínský utcáján volt, amelyen szülőházaink álltak. Kápiáé a jobb végén, az enyém a balon, és éppen középen, az egész éjszaka világító, egyetlen utcai lámpa alatt volt a mi helyünk. Abban az útba mélyedő sárga körben csak olyankor találkoztunk, amikor valami gaztetre készültünk.

Kápia megérkezett. Pontos volt akár a nyíl, mint mindig. Tudtam, hogy mire kellett neki az aludtjeje. Öt perccel az elfogyasztása után ritkább volt a széklete, mint Hrčka szomszéd haja, aki a parlagi kecskék családi sztereotípiáit vizsgálta Nagaszaki közelében. Apám azt mondja, hogy a mai napig plutóniumot bőfőg.

Azon az éjszakán Kápia egy legendásat rotyantott Fošošek házának ajtaja elé, hogy nekem és egész Lošoncnak bebizonyítsa, nem tart a helyi mendemondáktól. Másnap bárányhimlősen ébredt. Ezt követően kizárólag rühes boszorkánynak hívta az özveggyet. Mások rémnek, szoknyás ördögnek vagy kakasözveggynek nevezték. Anyu azt mondta, hogy megszakadt a szíve. Azóta egész évben egyetlen kakas sem lett Lošoncon.

Amikor nem voltak szárnyasok, a kóbor kutyák hirdették az új nap eljövételét.

Egy forró nyári éjszakán a kén és a tűz nehéz szaga hullott a városra. Az öreg fa ropogott, a Göncölszeker felé szállt a füst, és az égbolt felduzzadt, mint a kelt tészta. Az emberek azt mondták, hogy a tűz idején ordítózást hallottak az öreg épület belsejéből, ajtókaparást és parázsló körmök pattogását. Senki sem segített, senki sem látott semmit. Néhány kíváncsiskodó kiszaladt az utcára, de rögvést visszatértek hajlékaikba, és megvárták, amíg minden elmúlik. Fošošek háza porig égett, hamu sem maradt utána.

Azóta a lošonciak úgy hiszik, hogy közvetlenül azelőtt, hogy valaki meghal, vészjósló kukorékolás hallatszik a város felett, és a Kakasözveggy elviszi a túlvilágra a még meleg megboldogultat.

PEŤOVSKÁ FLÓRA FORDÍTÁSA

